

Trečiadienį Europos Parlamentas (EP) patvirtino 672,5 mlrd. eurų dydžio ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę, skirtą padėti ES šalims kovoti su pandemijos padariniais.

Reglamentas dėl Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EGADP) tikslų, finansavimo ir galimybės ja naudotis buvo priimtas 582 nariams balsavus už, 40 – prieš ir 69 susilaikius. EGADP yra didžiausia 750 mlrd. eurų dydžio gaivinimo priemonių rinkinio „[Next Generation EU](#)“ dalis.

672,5 mlrd. eurų dotacijų ir paskolų bus skirta valstybių priemonėms, kuriomis siekiama sušvelninti ekonominius ir socialinius pandemijos padarinius. Pagal šią priemonę bus galima finansuoti projektus, pradėtus įgyvendinti 2020 m. vasario 1 d. ar vėliau. Finansavimas bus teikiamas trejus metus. ES šalių vyriausybės galės prašyti iki 13 proc. išankstinio finansavimo savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planams įgyvendinti.

Kad šie planai būtų tinkami finansuoti, juose didžiausias dėmesys turės būti skirtas žaliajai pertvarkai, įskaitant biologinės įvairovės išsaugojimą, skaitmeninei pertvarkai, ekonominei sanglaudai, taip pat konkurencingumui bei socialinei ir teritorinei sanglaudai. Bus remiami ir institucijų atsako į krizes bei pasirengimo joms projektai, taip pat pagalba vaikams ir jaunimui, įskaitant švietimą ir įgūdžių ugdymą. Bent 37 proc. kiekvieno plano biudžeto turės būti skirta klimato kaitos mažinimui, o bent 20 proc. – skaitmeninimui. Planai turi apimti visapusiškas reformas, kurios turės ilgalaikį socialinį ir ekonominį poveikį. Jie negali daryti reikšmingos žalos aplinkosaugos tikslams.

Reglamente taip pat nustatyta, kad lėšų iš EGADP galės gauti tik tos ES valstybės, kurios įsipareigojo gerbti teisinės valstybės principą ir Sąjungos pagrindines vertybes.

Už EGADP įgyvendinimo stebėseną atsakingos Europos Komisijos atstovų gali būti prašoma kas du mėnesius atvykti į atitinkamus EP komitetus aptarti ES atsigavimo padėtį ir apžvelgti, kaip valstybės įgyvendina numatytus tikslus bei gaires. Komisija taip pat parengs integruotą informacijos ir stebėsenos sistemą, kuri leis valstybėms teikti palyginamą informaciją apie lėšų naudojimą.

Vienas iš EP derybininkų Siegfried Mureșan (Europos liaudies partija, Rumunija) pažymėjo: „Šie pinigai padės modernizuoti ekonomiką ir padaryti ją švaresnę bei ekologiškesnę. Nustatėme pakankamai lanksčias išlaidų taisykles, atsižvelgdami į skirtingus valstybių

poreikius. Vis dėlto šie pinigai turės būti naudojami ne įprastoms biudžeto išlaidoms, o investicijoms ir reformoms.“ Kita EP derybininkė Eider Gardiazabal Rubial (Socialistai ir demokratai, Ispanija) pridūrė: „Šia priemone trumpuoju laikotarpiu siekiama padėti valstybėms atsigauti nuo pandemijos, o ilginiui – paskatinti pokyčius ir pažangą siekiant skaitmeninių bei klimato tikslų. Ji padės sumažinti skurdą ir nedarbą, padidinti lyčių lygybę ir sustiprinti valstybių sveikatos sistemų atsparumą.“

Priimtas reglamentas įsigalios kitą dieną po to, kai jį formaliai patvirtins ES Taryba.

